

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10P/242/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321202857
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8321202857.1

Uznesenie

Okresný súd Humenné v právnej veci starostlivosti súdu o mal. H. T.K.S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti otca Ľ. T., F.. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, právne zastúpeného JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou, Nám. slobody 25, Humenné, o návrhu matky C. C., F.. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX, U., právne zastúpenej JUDr. Karin Bilou, advokátkou, Kukorelliho 52, Humenné, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Otca z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. H. T. sumou po 200,- eur mesačne, ktoré je povinný poukazovať matke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia.

II. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

III. Toto neodkladné opatrenie potrvá do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Humenné pod č. k. 10P/223/2020.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podala dňa 16.09.2021 na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadala, aby súd zaviazal otca platiť výživné pre mal. dcéru vo výške 270,- eur mesačne od doručenia uznesenia. Právna zástupkyňa matky si uplatnila nárok na náhradu trov konania.

2. V návrhu uviedla, že dňa 07.10.2020 podala na súd návrh na zvýšenie výživného. Konanie je vedené pod sp.zn.: 10P/223/2020 na OS Humenné. Výživné pred podaním návrhu na jeho zvýšenie dňa 07.10.2020 poberala matka od otca maloletej od 01.12.2015 v minimálnej sume, a to vo výške 27,13 eur, nakoľko otec preukázal súdu, že je v danom období nezamestnaný. Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené súdom dňa 29.01.2021, na ktorom sa zúčastnil otec maloletej a uviedol, že je zamestnaný a jeho čistý príjem v zahraničí je v sume cca 1.700,- až 1.800,- eur mesačne. Zároveň otec na tomto pojednávaní uviedol, že v snahe vybaviť si prídavky na dieťa v zahraničí, nakoľko sú vyššie ako v SR, žiada súd o poskytnutie lehoty v trvaní 2 -3 mesiace. Z tohto dôvodu bolo pojednávanie odročené na deň 11.05.2021. Dňa 11.05.2021 sa konalo druhé pojednávanie v predmetnej veci, na ktorej otec predložil novú pracovnú zmluvu /vznik pracovného pomeru odo dňa 06.04.2021/ s príjmom 1.465,- švajčiarskych frankov. Od februára 2021 otec prispieva na výživu maloletej H. vo výške 100,- eur mesačne. Otec na dotaz súdu, či jeho príjem v novom zamestnaní nebude nižší odpovedal, že nie, príjem nižší ako v predchádzajúcom zamestnaní nebude. Sudkyňa apelovala na tomto pojednávaní na otca maloletej, aby začal prispievať na výživu svojho dieťaťa vo väčšom rozsahu, nakoľko mu vznikne vysoký dlh vo vzťahu k jeho príjmu. Súd pojednávanie odročil na deň 07.09.2021 za účelom kompletizácie príjmov otca a preukázania rodinných prídavkov. Dňa 06.09.2021 sa otec z pojednávania ospravedlňuje z pracovných dôvodov, pričom sa ho nezúčastnila ani jeho právna zástupkyňa. Opätovne žiada v písomnom podaní o poskytnutie dlhšieho času pre preukázanie svojho príjmu. Nové zamestnanie pritom otec má od 06.04.2021 a podklady mohol zaslať súdu aj elektronicky, resp. prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a tlmočiť svoje stanovisko. Matka maloletej na tomto pojednávaní súdu vysvetlila,

že otec maloletej H. síce začal s účinnosťou od februára 2021 zasielať výživné vo výške 100,- eur mesačne /posledný mesiac august zaslal jedno rázovo vo výške 175,44 eur + 50,- eur/, avšak poukazuje na skutočnosť, že s účinnosťou od mesiaca apríl 2021, nakoľko ÚPSVaR Humenné zistil, že otec je zamestnaný v zahraničí, odňal jej ako matke maloletej výplatu prídavkov na dieťa vo výške 25,50 eur mesačne. Jej reálny príjem na dieťa sa teda po odpočítaní tejto sumy prídavku od výživného zo strany otca 100,- eur mesačne/ zvýšil len na sumu cca 75,- eur /v mesiaci august na sumu 199,94 eur/. Kvôli nezodpovednému a zdĺhavému nekonaniu otca maloletej, matka nepoberá od 01.04.2021 žiadne prídavky na dieťa. Zároveň matka a ani ÚPSVaR v Humennom nemá ani doteraz vedomosť o tom, či otec tieto prídavky na dieťa vybavil, resp. či ich nepoberá fakticky on sám a má úmysel nimi tzv. „pokryvať“ vyživovaciu povinnosť na svoje dieťa. Podotýka, že prídavok na dieťa je štátna dávka, ktorá má zlepšiť životnú situáciu dieťaťa, a nie nahradiť vyživovaciu povinnosť otca. Súbežne s týmto treba poukázať aj na skutočnosť, že v súlade s nariadením vlády SR bude v mesiaci október 2021 vyplácaný rodičom detí do 18 rokov aj mimoriadny príspevok k prídavkom na deti v súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky /za mesiac september/, avšak ani na tento jedno rázový príspevok matka maloletej nemá nárok, nakoľko sa odvíja od poskytnutia základného prídavku na dieťa, ktorý jej bol od 01.04.2021 odňatý /jedná sa o sumu jednorazovo celkovo vo výške 100,- eur/. Povinnosť preukázania poberania tohto prídavku na dieťa z krajiny zamestnávateľa otca /Nemecko, Švajčiarsko/ pritom priamo ukladá matke dieťaťa rozhodnutie úradu práce o odňatí prídavku na dieťa. Matka si pritom túto povinnosť v dôsledku dlhodobého nekonania otca ani nemôže splniť. Otec maloletej H. uviedol na pojednávaní konanom v mesiaci január 2021, že potrebuje lehotu 2-3 mesiacov na vybavenie prídavku na dieťa. Matka pri tomto úkone participovala a nerobila žiadne prekážky. Od januára 2021 ubehlo 9 mesiacov a otec maloletej H. prídavky v zahraničí matke nezaslal, resp. ich ani nevybavil alebo ich fakticky poberá on sám. Domnieva sa, že prístup otca k vyživovacej povinnosti na jeho maloletú dcéru len „kopíruje“ jeho správanie z minulosti, ktoré sa prejavovalo nezáujmom a nutnosťou podávania trestných oznámení zo strany matky pre neplnenie si vyživovacej povinnosti otca voči svojej dcére. Matka maloletej predložila súdu na poslednom pojednávaní vo veci rozhodnutie ÚPSVaR Humenné o priznaní opatrovateľského príspevku /momentálne vo výške 399,- eur/. Rozhodnutie ešte nie je právoplatné /vydané dňa 28.8.2021/, avšak okrem tohto príjmu matka nemá iný príjem, a to ani rodinné prídavky, ktorých výplata bola od apríla 2021 odňatá. Otec maloletej zasiela matke od februára 2021 sumu výživného vo výške 100,-eur, v mesiaci august zaslal jednorazovo sumu vo výške 225,44 eur. Nakoľko otec maloletej H. potvrdil na poslednom pojednávaní svoj príjem vo výške 1.700,- až 1.800,- eur mesačne, prídavky na dieťa matke žiadne nezaslal, súdu nepreukázal ani ich vybavenie, nepreukázal ani ďalšie podklady o inom príjme ako uviedol na poslednom pojednávaní, pričom pojednávania sa nezúčastnil, domnieva sa, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci určenia nevyhnutnej vyživovacej povinnosti voči maloletej súdom. Otec maloletej H. má ešte jednu vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa /vo veku 6 mesiacov/, avšak jeho príjem je dostatočný na to, aby si začal plniť vyživovaciu povinnosť vo vyššej sume pred rozhodnutím súdu v predmetnej veci. Naopak, matka maloletej H. má z opatrovateľského príspevku príjem, ktorý nedosahuje ani úroveň minimálnej mzdy, o dieťa sa stará sama, otec maloletú ani nekontaktuje a k ukončeniu konania vo veci stanovenia výživného pristupuje veľmi nezodpovedne. Momentálne je výživa a riadny chod domácnosti, v ktorej býva matka so svojou mal. dcérou ohrozená, a to najmä s poukazom na odročené pojednávanie súdu z titulu nechoty otca urýchliť konanie v danej veci. Finančná čiastka vo výške cca 300,- eur mesačne / dávka v hmotne núdzi + výživné otca/, ktorou mesačne momentálne disponuje matka maloletej je úplne nedostatočná na pokrytie nevyhnutných nákladov na stravu, réžiu bytu a ďalšie nevyhnutné náklady. Ďalšie pojednávanie je určené až na deň 05.11.2021 /tzn. ďalšie 2 mesiace/. Príjem otca maloletej je preukázaný jeho výpoveďou na pojednávaní a je dostatočne vysoký na to, aby súd určil výživné neodkladným opatrením, aj pred rozhodnutím súdu vo veci samej, a to najmä s poukazom na skutočnosť, aby nedošlo nekonaním otca k dlhodobému ohrozeniu výživy jeho maloletého dieťaťa.

3. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

8. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

10. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Podľa § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

12. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritorneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevylučuje ani to, že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej.

16. Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. V súčasnosti je na Okresnom súde Humenné vedené aj konanie vo veci samej o zvýšenie výživného pod sp. zn. 10P/242/2021, v ktorom súd realizuje potrebné dokazovanie na posúdenie schopností a možností oboch rodičov poskytovať mal. dcére výživné, ako aj jej odôvodnené potreby. Z obsahu oboch spisov vyplýva, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, o maloletú sa stará iba matka, ktorej jediným príjmom je opatrovateľský príspevok vo výške 399,- eur mesačne. Z potvrdenia úradu práce vyplýva, že od 01.04.2021 bol matke odňatý príspevok na dieťa z dôvodu, že otec poberá prídavok na dieťa v zahraničí. V konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10P/223/2020 otec na pojednávaní uviedol, že dosahuje príjem vo výške 1700 - 1800,- eur mesačne a z potvrdenia príslušného úradu v zahraničí doručeného Úradu práce v Humennom vyplýva, že tento

úrad vypláca rodinné prídavky zamestnávateľovi otca. Otec podľa vyjadrenia matky a aj kolízneho opatrovníka prispieva od februára 2021 na výživu dcéry sumou 100,- eur mesačne a v mesiaci august zaslal jedno rázovo sumu cca 225,- eur. Keďže matka dieťaťa nepracuje, poberá len opatrovateľský príspevok, bol jej odňatý prídavok na dieťa, súd preto pokladal za nevyhnutné zasiahnuť do pomerov účastníkov neodkladným opatrením a určiť výšku výživného tak, aby boli zabezpečené nevyhnutné potreby maloletého dieťaťa. Výšku výživného súd ustálil s poukazom na výšku príjmu otca a odôvodnené potreby dieťaťa vo veku 11 rokov na sumu 200,- eur mesačne s poukazom na to, že výživné určené neodkladným opatrením má zabezpečiť len nevyhnutnú výživu maloletého dieťaťa a takto určenú výšku výživného považuje za dostatočnú na splnenie účelu neodkladného opatrenia. Je v záujme mal. H., aby jej výživa bola v dostatočnej miere zabezpečená zo strany oboch rodičov. Súd poukazuje na to, že ide iba o dočasnú úpravu výživného určenú v súlade s § 366 CMP v nevyhnutnej miere, s tým, že s konečnou platnosťou rozhodne vo veci samej v konaní č. 10P/223/2020.

18. Podľa § 23 Civilného mimosporového poriadku ods.1, konanie sa začína na návrh. Podľa ods. 2, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

19. Podľa § 40 Civilného mimosporového poriadku súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu. Sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou, v súlade s ktorou je súd viazaný žalobou. Táto zásada sa uplatní aj v konaniach mimosporových, avšak výhradne len v tých prípadoch, keď konanie možno začať aj bez návrhu. V intenciách čl. 5 Civilného mimosporového poriadku je prelomená dispozičná zásada v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Zároveň je uvedené prejavom vyšetrovacieho princípu, keď súd musí z úradnej povinnosti vyšetrovať skutočný stav veci. Týmto vstupuje do popredia aj princíp zakotvený v čl. 1, s ktorým prejednávanie a rozhodovanie o niektorých veciach nie je len v rukách a v záujme účastníkov, ale naopak, je tu prítomný verejný záujem štátu. V konaniach ktoré možno začať aj bez návrhu súd nie je viazaný návrhom účastníkov uvedených v návrhu na začatie konania. Súd tak nie je viazaný navrhovanou výškou výživného vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pričom pre aplikáciu tejto zásady nie je rozhodujúce, či sa konanie začalo na návrh účastníka konania, alebo sa začalo vydaním uznesenia o začatí konania podľa § 23 ods. 2CMP. Postačuje, že konanie sa môže začať aj bez návrhu. Výrok rozhodnutia preto neobsahuje súčasne aj zamietavý výrok, lebo z výroku samotného rozhodnutia je zrejmé, ako súd rozhodol inak, od petitu uvedeného v návrhu na začatie konania.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).